

СТАНОВИЩЕ

от **Венета Веселинова Табакова-Комсалова**
доцент в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование: *4. Природни науки, математика и информатика*

професионално направление: *4.6. Информатика и компютърни науки*

докторска програма: *Информатика*

Автор: *Цветомира Иванова Казашка*

Тема: *Създаване на онтология на българския танцов фолклор*

Научен ръководител:

проф. д-р Станимир Недялков Стоянов, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Пловдив.

проф. д-р Даниела Кирилова Дженева, Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство

"Проф. Асен Диамандиев" - Пловдив.

Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РД-22-487 от 21.02.2025г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Създаване на онтология на българския танцов фолклор“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, докторска програма Информатика, Автор на дисертационния труд е Цветомира Иванова Казашка – докторантка в редовна форма на обучение към катедра „Компютърни системи“ на Факултет по математика и информатика с научни ръководители: проф. д-р Станимир Недялков Стоянов, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Пловдив и проф. д-р Даниела Кирилова Дженева, Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство, "Проф. Асен Диамандиев" – Пловдив.

Представеният от Цветомира Иванова Казашка комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ.

Общо описание на представените материали.

Като член на научното жури съм получил комплект материали на електронен носител в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ. В представените документи са изложени данни, от които може да се заключи, че докторантът, Цветомира Иванова Казашка, има задълбочени знания и дълъг опит в областта на компютърните науки. Има завършена бакалавърска образователна степен по специалност „Информационна физика и комуникации“ през 2013 г. и магистърска образователна степен по специалност

„Инвестиционен мениджмънт в телекомуникациите” през 2014 г. в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, град Пловдив. През целия си трудов път от 2013 г. до момента работи в АМТИИ „ПРОФ. АСЕН ДИАМАНДИЕВ“ – ПЛОВДИВ.

Актуалност на тематиката

Дисертационният труд е посветен на изключително интересна област - дигитализация на културно-историческото наследство (КИН) с основен акцент българския танцов фолклор. Тематиката е в унисон със съвременното информационното общество, характеризиращо се с обмен на информация и културна комуникация в реално време. Изграждането на единен онтологичен модел, и последващото му интегриране в мрежа от онтологии за КИН е с високо ниво на приложимост на работата.

Познаване на проблема

Цветомира Иванова Казашка демонстрира компетентност и много добри познания по проблемите, свързани с областта на изследването. Докторантката има подчертан интерес към проблемната област, имайки предвид местоработата ѝ в АМТИИ „ПРОФ. АСЕН ДИАМАНДИЕВ“ – ПЛОВДИВ. Професионалният опит на докторантката е основание за компетентно реализиране на поставената в дисертационния труд цел, формулиране и оценяване на проблемите, представяне и обосноваване на направените изследвания, анализи и получени резултати.

Методика на изследването

Намирам използваната от докторанта методика за постигане на формулираната цел и кореспондиращите с нея задачи за целесъобразна, убедително мотивирана и подходяща за успешното реализиране на изследването, което е видно от получените резултати.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд на Цветомира Иванова Казашка е в обем от 154 страници. Състоящ се от увод, четири глави, заключение, библиография, приложения със списъци на: таблиците, фигурите, публикации на автора, участия в проекти, публикации на автора. Библиографията съдържа 114 литературни източника, от които 86 източника на латиница, 28 на български език. Целта на разработката „да се продължи работата по изграждане на платформа за дигитализация на културно-историческото ни наследство, като адаптация на ViPS. Основен компонент на това разширение на платформата да бъде онтология на народните танци“ е изложена в увода на научния труд и са дефинирани пет основни задачи за постигането ѝ. Задълбочено и компетентно е направен анализ на текущото състояние по тематиката на изследването. Намирам за много полезни представената онтология в сферата на КИН и специфики при семантичното моделиране на КИН (народните танци). Избран е подход към семантичното моделиране, съобразно спецификите, разработен е формален семантичен модел, позволяващ представяне характеристиките на народните танци в творчеството на Кирил Дженов. Онтологията е разработена чрез средата Protégé. Следвайки поставената цел в онто-

логията са представени възможности за приложението ѝ. Предимствата на работата се изразяват в изчерпателното и научно обосновано структуриране на българските народни танци, което е реализирано чрез интегрирането на концепцията за виртуалното физическо пространство (ViPS) и създаването на прототип на онтология. В резултат на работата по дисертационния труд получените резултати са част от успешно реализиран проект, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ към МОН, Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти – 2022 г. на тема: „Моделиране на знания в областта на българския фолклор“. Дисертационният труд е добре структуриран и старателно разработен. Критичният анализ на проблемната област показва добрата осведоменост на докторантката. Считаю, че изследванията са направени коректно и са следвани дефинираните задачи. Представянето е изчерпателно, много добре аргументирано и подходящо онагледено.

Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Според представените от Цветомира Иванова Казашка документи, резултати от дисертационния ѝ труд са докладвани на две международни научни конференции (в България). За настоящата процедура докторантката представя две публикации в сборник от тези конференции, индексирани в Scopus и в Web of Science. Двете публикации не са самостоятелни, в една докторантката е първи автор. Виден е личният принос на докторантката. Всички публикации са изцяло по темата на дисертационния труд. Публикациите представят резултатите от направените изследвания достатъчно пълно. Оценявам високо работата на докторантката, особено имайки предвид, че това е първо изследване от този тип.

Приноси и значимост на разработката

Считаю че приносите в дисертационния труд на Цветомира Иванова Казашка са научно-приложни и приложни и ги обобщавам по следния начин: 1) Проектиран е модел на прототип на онтология за проблемната област спрямо дефинирани критерии; 2) 3) Реализирана е една онтология, която е успешно апробирана; Изграден е единен онтологичен модел със стандартизирани данни на базата на семантично представяне. В подкрепа на значимостта на разработката са представените от докторантката възможности и идеи за бъдещи приложения. Получените научно-приложни и приложни резултати са оригинални. Те напълно съответстват на поставената в дисертационния труд цел.

Автореферат

Авторефератът е с обем от 32 страници, добре структуриран и отразява коректно и пълно съдържанието на дисертационния труд, получените резултати и направените изводи от проучването.

Критични забележки и препоръки Нямам критични бележки към докторантката. Препоръчвам да продължи започнатите изследвания и да ги приложи за дигитализация на културно-историческото наследство (КИН) в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив.

По отношение на публикационната дейност на докторанта, би могло да се отбележи, че всички публикации по дисертационния труд са в съавторство, което показва изградени възможности за работа в екип. Препоръката ми е за продължаване на изследователската дейност в съответствие с очертаните насоки за бъдеща работа, както и подготовката и издаването на самостоятелни публикации в престижни международни издания.

Към докторанта имам следния въпрос: Може ли тази онтология да се разшири и адаптира за други танци от българския танцов фолклор?

Нямам данни за наличието на плагиатство или недостоверност на представените научни данни в дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Оценката ми за дисертационния труд, автореферата, публикациите и научната дейност на Цветомира Иванова Казашка е изцяло положителна. Дисертационният труд съдържа научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и показват, че докторантката притежава задълбочена теоретична подготовка, възможности за критичен анализ и самостоятелно провеждане на научни изследвания. Дисертационният труд изцяло отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на РБ, Правилника за прилагането му, както и критериите на Правилника за развитие на академичния състав в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и са спазени специфични изисквания на ФМИ. Това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да присъди на Цветомира Иванова Казашка образователната и научна степен “Доктор” по професионално направление 4.6 “Информатика и компютърни науки”, докторска програма: Информатика.

12.03.2025 г.

Пловдив

Изготвил становището:

(подпис).

Доц. д-р Венета Табакова-Комсалова

(ак. дл., н. ст., име, фамилия).